

KATHOLIEKE RADIO OMROEP
TELEVISIE

-----

opname :
uitzending:
plaats :

bandnummer:

KUNT U MIJ DE WEG NAAR HAMELEN
VERTELLEN, MIJNHEER?

Deel 30: Joringel van Jor.

tekst - Harry Geelen
muziek - Joop Stokkermans
dékorontwerp - Jan P. Koenraads
produktie - René Sleven
regie - Tineke Roeffen

scene 30-1.

DE GROEP IN HET RIET OF BIJ
HET TIJDGAT IN DE PLOMP.
CU BAREND IN HARNAS ...
BIJ KLEREN OVER NAAR

AMPEX: SCHEPEL VINDT MET
UBAG KLEREN.

TERUG NAAR VORIGE AMPEX.

CUT:

HORTENSJE EN ANDEREN VER-
SCHIJNEN BIJ OGTEROP.

TERUG NAAR GROEPJE WACHTENDEN
PRATEN MET SCHIERMONNIK.

MARRIMAN (CU LIWD.)

AERNOUT+HILD. DE KERKERS-
SCENE WAAR WACHTERS OVER-
MEESTERD WORDEN.

LIDW. (VOICE OVER)

Barend is neusverkouden, maar hij kan zijn kouwe harnas niet uitdoen, want de sufferd heeft zijn kleren laten liggen ergens bij of in het kasteel, waar Tromp en de moerasgeesten zitten. Nog gevaarlijk ook. We zitten nu allemaal bij elkaar, veerman Schiermonnik, meerman Marriman, in zijn fles, en wij ... te wachten.

Hortensje, Sara, Dieuwertje en Jochem zijn nl. helemaal op eigen gezag terug door het tijdgat van Niff naar Ardubal gegaan om proberen met ambtenaar Ogterop luchtgeest Lier op te trommelen met zijn familie.

Er hangt nl. een grote gifgaswolk boven de Plomp. Daarom is het hier zo donker. Het zijn brouwseldampen van de kwaai Tromp. Vroeger woonde in dit kasteel een koning, Joringel. Veerman Schiermonnik was in die tijd al veerman hier ... Het fijne weten we er nog niet van ... Lier moet met zijn familie de wolk en daarmee de duisternis wegblazen van deze plek.

Het schijnt, dat Tromps macht daar niet tegen kan: tegen veel daglicht. Maar, Marriman, nimf Nauta zijn dochter, onze twee feeën Troetel en Snoer ... die zijn geflest. En Aernout en Hildebrand zijn in het kasteel. Waarschijnlijk gevangen ...
(ZUCHT)
Nog veel te doen, voor ons ...
Maar wát te doen?

scene 30-2.

LEADER

30ste aflevering: Joringel van Jor.

scene 30-3.

DE TITEL VERSCHIJNT OVER EERSTE
SHOT EERSTE SCENE.

'Joringel van Jor'

SCHEPEL LIGT MET KLEREN BAREND IN
HANDEN VOOR TROON TROMP. UBAG
HOUDT OPGEWONDEN DE VONDST ...
TROMP KIJKT AANVANKELIJK ONWILLIG
EN ONGEINTERESSEERD (SCENE ALS IN
INTERCUTTING EINDLIED VORIGE AF-
LEVERING)

SCHEPEL:

Zij Tromp! Doek! Linnen en ruwe wol.

TROMP:

Ga weg met die doek.

UBAG:

Nee, de elf zegt een waar woord, Grote Tromp.
Oh, luister naar hem.

TROMP:

Een waar woord? Dat zal het eerste zijn...

SCHEPEL: (KWAAD)

Je begrijpt het niet, Tromp! Het is een doek
van een Hamelaar!
Ze zijn in de Plomp. Hier!

UBAG: (OVERSTUUR KNIKKEND)

Ja. Ja, Smaragd van het kroos!

SCHEPEL:

Geloof het niet, en verlies je dikke kop.
Tromp.

TROMP: (PERPLEX)

Wat zegt hij daar?

UBAG: (WANHOPIG OM SCHEPELS BRUTE AANPAK)

Er zijn vijanden in de Plomp, Tromp. Dat zegt
hij. Geloof het. Dit is ene doek van hun.
Een doek om het been en een doek er boven!

TROMP:

Vijanden? Welke? Zijn ze groot en dapper?

(UBAG HAALT BANGE SCHOUDERS OP.
SCHEPEL HOUDT KLEDING WEER OP.
DEMONSTRATIEF LENGTE ERVAN TONEND)

SCHEPEL:

Nee. Klein. Kijk. Niet zo groot. En ze zijn
dom. Je kan ze van me krijgen!

(GRINNIKT OM VERBAASDE GEZICHTEN)

Ja ... Hahaha. Je kan ze van me krijgen,
Tromp.

Voor niets en een druppel uit je neus. Haha.

TROMP:

(EINDELIJK GULZIG)

... Hoe?

SCHEPEL:

Als je doet, wat ik zeg. Ik zeg, en jij doet
het. Goed?

(TROMP KIJKT HEM AAN, MET OPEN
HANGMOND, HAAST KWIJLEND.
GROMT DAN 'JA' ... HANGT AAN SCHE-
PELS LIPPEN)

=====

scene 30-4.

(DE GROEP ZIT BIJEEN. SCHIERMONNIK
ONTBREEKT)

BERTRAM: (KOMT OVEREIND UIT ZITHOUDING TUS-
SEN ANDEREN BIJ TIJDGAT)

Nou! Waar blijven ze!
(IJSBEERT)

LIDW.:

Het kan nog heus wel een tijd duren. De reis
naar Ardubal kost gene tijd, maar de reis
van Grot Ardubal naar luchtgeest Lier ...
Dat wel!

BERTRAM:

En Aernout en Hildebrand daar maar laten kleu-
men in een kerker, ondertussen?

Het is nog maar de vraag, of ze luchtgeest
Lier vinden, en ondertussen ... wie weet,
wat die dikzak en die domkop uithalen!
Of wat er met hun uitgehaald wordt?

=====

scene 30-5.

(HILDEBRAND EN AERNOUT SCHUILEN ONDER BIJV. EEN TRAP. IETS, WAT OP EEN NIS LIJKT, EN WAARLANGS OP VORGROND PERSONEN VOORBIJ KUNNEN RENNEN, DE RUIMTE HOEFT MAAR ZO HOOG TE ZIJN ALS EEN GEHURKTE MAN)

HILDEBRAND:

(NOG STEEDS WAT VROLIJK EN OVERMOEDIG VAN WIJN)

Zo ... Hier komt onze slaapkamer. Want hier zijn we nog niet weg. Schuif 's wat naar binnen jij.

AERNOUT:

Jij pakt altijd de meeste 'plek'. Ik wil ook een beetje plek, dikke.

(HILDEBRAND MOET LACHEN. AERNOUT GIECHELT OOK)

Is dit nou een beetje veilig?

(WE HOREN IETS NADEREN)

HILDEBRAND:

Ik heb het allemaal bekeken, hier komt niemand langs. Dit is een uitgestorreve deel van het ...

AERNOUT:

Sssjtt ...

(MET VEEL RUMOER RENNEN DE MONSTERS LANGS. WE HOREN OFF SCREEN UBAG ROEPEN.

MUZIEKJE MET HOSSEND RITME, KWAKEND)

UBAG:

Hop, kop, hop, hop, hop, hop!

MONSTERS: (DOF)

Hop, hop, hop, hop ... etc.

UBAG:

Grote Tromp zegt het. Hop! En je gaat allemaal hop.

MONSTERS:

Tromp, Tromp, Tromp, Tromp ...

(SCHEPEL RENT LANGS BLIJFT VOOR DE VERSTARD ZITTENDE AERNOUT EN HILDEBRAND STAAN, GELUKKIG MET RUG ER NAAR TOE. WE ZIEN HEM TOT NAVELHOOGTE)

SCHEPEL:

Hierheen en hierheen.

(WIJST IN TWEE OFF SCREEN RICHTINGEN. ZWENK OMHOOG. ZORG, DAT WE ZIJN GEZICHT EVEN ZIEN)

CUT:

(UNAG. MONSTERS HOLLEN BIJ HEM LANGS. KUNNEN DEZELFDE ZIJN)

UBAG:

Volg de elf. Tromp wil het.

(LUID)

Grote Tromp, Lelie van de Plomp, Smaragd van
het kroos. (KLAPT) Hop hop ...

(EEN NIEUWE KOMT OM HOEK)

Hop jij oo ... oh ...

(BUIGT DIEP. HET IS NIEUSGIERIGE
TROMP ZELF)

AERNOUT EN HILDEBRAND KIJKEN EL-
KAAR AAN.

AERNOUT WIL WAT VRAGEN. OPEN MOND.
VERSCHRIKT LEGT HILDEBRAND VINGER
OP MOND.

=====

scene 30-6.

(BERTRAM STAAT, HAND IN ZIJ NAAST SCHIERMONNIK, DIE ONBEWEGELIJK OP STEEN AAN OEVER ZIT EN UITKIJKT IN NACHT. HIJ GOOIT STEENTJES UIT BEELD DIE ERGENS IN WATER PLONSEN. DIT MOET DE SUGGESTIE GEVEN VAN NABURIG WATER)

BERTRAM:

U sprak over eh ... een koning, die hier vroeger woonde ... Jorin ... Joringel? U was zijn veerman? Van Joringel?

(SCHIERMONNIK WERPT STEENTJE. PLOINK HOREN WE. KNIKT)

BERTRAM:

Wat is er met die man gebeurd? ... Ongeluk?

SCHIERMONNIK:

Tromp. Tromp is met hem gebeurd.

BERTRAM:

Heeft Tromp er iets mee te maken?

(SCHIERMONNIK KNIKT EN GOOIT STEENTJE. PLOINK)

BERTRAM:

Vertelt U daar eens iets van.

(LIDW. KOMT DICHTERBIJ LOPEN)

SCHIERMONNIK:

(MET WEERZIN)

Het verhaal is een verhaal. Het is gebeurd. En het komt niet wéér?

BERTRAM: (KNIKT)

Tuurlijk. Het is voorbij. Maar U kunt het toch nog wel eens vertellen.

SCHIERMONNIK:

Waarom? (GOOIT STEENTJE. PLOINK)

Komt het dan wéér?

BERTRAM:

Ach, als je iets opnieuw vertelt, dan gebeurt het een heel klein beetje opnieuw. En dan kun je misschien hier en daar verandering erin brengen ...

SCHIERMONNIK:

(GOOIT STEENTJE. PAUZEERT. KAUWT. EINDELIJK:)

De lucht was blauw.

LIDW.:

Pardon?

BERTRAM: (KIJKT NAAR HAAR. HERHAALT VOOR HAAR DE WOORDEN RUSTIG)

De lucht was blauw. Vroeger? Schiermonnik?

SCHIERMONNIK:

(KNIKT) (WIJST)

Vogels. (DUIMT ACHTER ZICH) Bloemen. Elke morgen. Er was een morgen en een middag. En 's nachts was het zwart.

LIDW.:

Ja. Dat kan ik me indenken. Nu is het altijd nacht. Wanneer is het zo donker geworden hier in het land van koning Joringel?

SCHIERMONNIK:

Op de dag van Tromp ... Een zwarte dag. De zwarte dag. Het was een zwarte dag. Ja ... Zwart. Zwarte dag.

(GOOIT STEEN)

BERTRAM:

Hoe ... hoe heeft Tromp dit ... hoe is ie te werk gegaan ...

SCHIERMONNIK:

Wanneer het morgen was, zongen de vogels aan deze kant. En dan kwam Joringel daar ... op de oever.

BERTRAM:

Die nu twintig meter onder water is ...

SCHIERMONNIK:

En hij riep: Schiermonnik! Ik ben Schiermonnik. (BERTRAM+LIDW. KNIKKEN MAAR)
Wij voeren samen heen. Dat is hier. En hij liep en hij hoorde, hoe de vogels ... En hij rook hoe het gras ... En dan kwam hij terug. En hij zei: Schiermonnik. Weer! Eerst heen ... en dan weer.

BERTRAM: (SCHRAAPT KEEL)

Jajaja ... Hij ging vaak wandelen en U zette hem elke dag met het bootje over de slotgracht en dan ...

SCHIERMONNIK:

Op een dag zette ik hem heen. Dat is dit.
(DUIMT ACHTER ZICH)

Maar hij kwam niet weer. Een ander kwam weer. Uit het gras. Tromp.

LIDW.: (VERBAASD)

Tromp? Maar die woonde hier niet. Waarom wachtte U niet tot de koning zelf kwam? Een vreemde zet je toch niet over?

SCHIERMONNIK:

(SIMPEL)

Hij had de kroon op.

BERTRAM:

De kroon van Uw koning Joringel? Maar dan had hij Joringel toch overvallen of zoiets. Het gaat toch niet aan, om iedereen die een kroon op heeft goedschiks over te zetten alsof het je koning is???

SCHIERMONNIK:

Hij had de ring ook. De ring van Joringel. Zijn jas niet. Joringel's jas. Wie de kroon draagt is niet kaal. Wie de jas draagt, heeft het arm, maar wie de ring draagt: regeert!

LIDW.:

Maar het was Tromp, zegt U! En niet Joringel!
Tromp moet hem op zijn wandeling dat afge-
nomen hebben! Dat begreep U toch ook wel!?

SCHIERMONNIK:

De kroon, dat kan. De jas, dat gaat. Maar
de ring van Joringel wil niet van zijn
vinger als Joringel dat niet wil.

BERTRAM:

Dus ... Dat zou betekenen, dat Joringel
zijn ring aan moerasmonster Tromp had
gegeven? En daarmee het bestuur over zijn
land?

SCHIERMONNIK:

Zo luidt de wet. Wie de ring draagt. Re-
geert.

BERTRAM:

Dat doe je normaal niet vlak na 't ontbijt.
Op een ochtendwandelingetje.

LIDW.:

En U zette dat akelige wezen over met die
gouden kroon op en die ring om zijn vinger ...
als Uw nieuwe koning ...?

(FLUISTERT)

Een zwarte dag.

BERTRAM:

En zei hij, hoe hij het land gekregen had?

SCHIERMONNIK:

(KIJKT HEM AAN)

Voor een appel en een ei. Zei hij. Tromp.

BERTRAM:

Een appel en een ei ...

=====

scene 30-7.

IN DE POMPOEN.

OGTEROP: (NERVEUS. SUIZEN POMPOEN STOPT)
Voorzichtig ... Ho.

HORTENSJE: (WIJST NAAR BUITEN)
Ja, alles is wit,

JOCHEM:
We zijn in de wolken.

OGTEROP:
Korrekt. Haal de stopstok onlaag. De stopst ...
ah ... juist.

(KIND HAALT DING AL OMLAAG)
En dat wiel naar ... ha ... is al gebeurd.
En al deze frutselen naar deze z ... zeker
wel ... zeker wel ...
(ALLES IS AL GEBEURD HIJ KNIKT -
SCHAAPACHTIG, HET PANEEL BESTUDE-
REND. KINDEREN HOLLEN NAAR RAAM ...)

SAARTJE:
En nou moeten we driemaal roepen:
Geest Lier, geest Lier, kom hier, kom hier.

HORT:
Samen.

OGTEROP:
Moment. Ik heb een luide stem. Ik val U bij!

KIND:
Een twee drie vier, een ...

ALLEN: (OGTEROP IS NIET MOOI SYNCHROON)
Geest Lier, geest Lier
Kom hier, kom hier ...

OGTEROP:
Korrekt.

ALLEN:
Geest Lier, geest Lier
Kom hier, kom hier ...

OGTEROP: (WIJST)
Daar! ... Oh nee. Pardon. Inkorrekt.

KINDEREN: (NA BLIK OP HEM)
Geest Lier, geest Lier.

OGTEROP: (VALT BLIJ BIJ)
Kom hier, kom hier!
(ZE WACHTEN)

SAARTJE: (TELEURGESTELD)
Niks.

LIERS STEM:
(UIT ANDERE RAAM)
Joehoe.

CUT:
(LIER LEUNT BINNEN)

LIER:
Is er pap? Ik geef geschenken voor pap.
(ZUIGT WIND)

=====

scene 30-8.

HILDEBRAND:

Dat waren d'r zesendertig. Zesendertig van die gifkikkers enne aardwormen.

AERNOUT:

En allemaal die kant op, naar het dak.
Naar de rand van het dak ... Niet?
Ik drink nooit meer.

HILDEBRAND:

En die Schepel is weer op vrije voeten. Ik zag zijn vrije voeten.
Die klept zich d'r ook weer elke keer fraai uit, dat fniesterige fretje.

AERNOUT: (KLAAGT)

Ik ben een beetje nuchter.

HILDEBRAND:

Dat komt mooi uit. Ik ook. We gaan d'r achter aan.

(KRUIPT ERUIT)

AERNOUT:

Hoezo. Is dat niet onvoorzichtig.

HILDEBRAND:

Onvoorzichtig? Het is zelfmoord. Maar we gaan hier niet zitten wachten tot we een ons wegen. En ik voel, dat ik afval.

=====

scene 30-9.

(BERTRAM EN LIDW. ALLEEN. LOPEN
ERGENS VERHOGINKJE OP, IN LANDSCHAP.
TERZIJDE. ER STAAT EEN ARMETIERIG
BOOMPJE MET WEINIG LOOFDRAGENDE
TAKKEN. HET LAATSTE IN HET LAND-
SCHAP)

LIDW.:

Wat een merkwaardig verhaal. Een koning die op zijn ochtendwandelingetje zijn hele koninkrijk weggeeft.

BERTRAM:

Niet zo gek, als dat koning-zijn helemaal zit in het dragen van een kroon en een ring om je vinger.

LIDW.:

Ja, maar die ring, die was bijzonder. Die ging niet af, als je dat zelf niet wilde.

BERTRAM:

Lidwientje ... Ik heb iets bedacht ... Meer-
man Marriman zit met stoel en al, in die
fles van 'm ... niet?

(LIDW. KNIKT)

BERTRAM:

... en al zijn kleren had ie aan.

LIDW.:

Ja, wat wou je da ... oh ... je bedoelt:
toen ie klein werd, zijn z'n kleren meege-
krompen! Hij is niet uit zijn kleren ge-
groeid, bedoel je.

BERTRAM:

Nou ja, het omgekeerde daarvan. Zijn kleren
zijn niet uit hem gegroeid.
Maar zijn bril ... die is hij nu kwijt.
Hij zanikt almaar over zijn bril, die die ...

LIDW.:

Jajaja.

BERTRAM:

Dat zou kunnen betekenen, dat die bril niet
mee gekrompen is ...!

LIDW.:

Je bedoelt ...

BERTRAM: (KNIKT)

Die is van metaal.
O.a. dan.

LIDW.:

Ja ...

BERTRAM:

Dus als je iemand flest, wordt alles klein ...
behalve ... kennelijk ...

LIDW.:

... wat van metaal is ... Oh Bertram. Wat knap van je! Een kroon ...

BERTRAM: (RUSTIG)

En de ring. Daar kon ie niet tegen op. Joringel is geflest. Net als Marriman, fee Troetel, fee Snoertje, nimf Nauta ... Maar zijn ring viel van hem af. Als een hoepel van een regenton ...

STEM NAAST HUN:

(ZWAAR GALM)

Wartaal ...

(FADEND)

BERTRAM:

Wie praat daar!?

STEM FADET WEER OP:

Breek m'n takken niet.

LIDW.:

Bertram! Die boom achter je!

BERTRAM:

(DEINST TERUG. KIJKT NAAR BOOM)

Wie bent U?

JORINGELS STEM:

Joringel. Van Jor ...

=====

scene 30-10.

(AERNOUT EN HILDEBRAND TUREN OM
HOEKJE. AERNOUT STAAT ACHTER HILD.
HILD. KIJKT VOOR BEIDEN. WE ZIEN
HET ZELF NOG NIET. CU AERNOUT.
HIJ TIKT HILD. OP SCHOUDERS. HILD.
DRAAIT ZICH OM)

AERNOUT:
Zie je wat?

HILDEBRAND:
Nee, ik sta hier op de postkoets te wachten!

AERNOUT: (VERONGELIJKT)
Nou, wat zie je dan?

HILDEBRAND:
Als ik je dat vertel, geloof je het toch niet.

AERNOUT:
Nou, laat mij dan eens.

(ZE WISSELEN OM.

AERNOUT KIJKT EEN TIJDJE BEWEGING-
LOOS. KIJKT OM. KOMT TERUG ACHTER
HILDEBRAND STAAN)

AERNOUT:
Ik geloof het nou ook niet.
(HILD. KIJKT WEER)

=====

scene 30-11.

CUT:

TWEE MONSTERS BINDEN TWEE ANDERE
MONSTERS AAN WILLEKEURIGE PILAREN
BIJ DE KANTELEN OF HET VENSTER
WAAR LIDW. EN BERTRAM OOI BINNEN-
KWAMEN.

ZOWEL DE VASTBINDERS ALS DE GEBON-
DENEN WIPPEN VAN PLEZIER. KNORREN
BLIJ. ZE HUPPELEN NOGAL, ZOALS
CHIMPANSEES DIE OPGEWONDEN ZIJN.
DE VASTBINDERS RICHTEN GEZICHT
VAN GEBONDENEN WEL NAAR RAAM OF DE
KANTELEN.
EEN MAAKT PASSEN NAAR VENSTER OF
KANTELEN OM AFSTAND TE METEN.

=====

scene 30-12.

CUT:

HILDEBRAND:

Ze binden hun eigen soortgenootjes vast.
Met uitzicht op het water!

AERNOUT:

Waarom.

HILDEBRAND:

Alsof ze ze klaarzetten voor iemand of iets,
waarvan ze verwachten, dat 't strakkies naar
binnen komt klauteren ...

AERNOUT: (KLAMPT HEM VAST. TRANSPIREREND)
een watermonster. Dit zijn offers voor een
waterdraak, die strakkies binnenklautert en
ze opsmikkelt!!!!

HILDEBRAND:

(KIJKT HEM EVEN MINACHTEND AAN)
Van jou krijg ik af en toe ook een ...
(ZWIJGT. KIJKT OPZIJ. AERNOUT OOK)

=====

scene 30-13.

CUT:

(SCHEPEL STAAT KWAADAARDIG MET
TWEЕ MONSTERS IN EEN DEUR EN WIJST)

SCHEPEL:

Daar. Pak ze!

=====

scene 30-14.

BERTRAM:

Waar komt die stem vandaan?
(ZOEKT IN TAKKEN)
Wie praat daar?!

JORINGEL:

Ik.

BERTRAM:

Wie? Ik? ... Die ... Lidwientje, wat een
onzinnig idee ...
(KIJKT NAAR BOOM)
Die boom?

JORINGEL:

Joringel. Van Jor ... Joringel ...
(FADEND)

BERTRAM:

(KIJKT LIDW. AAN)
Allemachtig, het lijkt er wel op. U ...
bént koning Joringel? Van Jor? ...

(GEEN ANTWOORD)

BERTRAM:

(LUIDER)
U bent koning Joringel van Jor?

LIDW.:

Zijn stem klonk zachter opeens, nou net ...
alsof hij weer wegwaaide ... Waaide!
Bertram. Wacht, misschien.
(HOLT WEG ...)

BERTRAM:

Lidwientje!
(KIJKT SCHAAPACHTIG NAAR BOOM)
Ben zo terug.

=====

scene 30-15.

(OP DE TIJDGATVLAKTE IN HET MOERAS STAAT GROETEND LIER, EN ZUIGT ZIJN LONGEN VRIENDELIJK VOL. DE KINDEREN JUICHEN ALS WELKOM. SARA, DIEUWERTJE, HORTENSJE EN JOCHEM STAAN BIJ HEM ...)

LIDW. KOMT OP DIT MOMENT JUBELEND INRENNEN.

LIDW.:

Geest Lier. Jullie hebben hem gevonden, Hortensje, Sara! En je hele familie is hier ook?
(KIJKT ROND)

LIER:

Alle. Iedereen. Dol op pap! Een buik vol wind ...!

(BERTRAM KOMT IN EN STIL. BEGRIJPEND)

LIDW.:

Ik dacht het. Het moest iets met wind te maken hebben. We hebben een boom gevonden die praat.

(KINDEREN REAGEREN VERBIJSTEREND)

LIER:

Praat? (ZUIGT) Een boom die babbelt? Staat hij in een bos. Babbelt het bos?

LIDW.:

Nee, gewoon een boom alleen. Op zijn dooie eentje. Een miezerig boompje, maar hij deed het maar heel even, toen was het weer weg ...

LIER: (ZUIGT)

Geen wind meer. Geen wind, geen babbel.

LIDW.:

Het komt door U, hè? Omdat U met Uw hele familie opeens door het tijdgat kwam ... die windstoot die er toen kwam ...

BERTRAM:

Ja, maar een pratende boom.

KIND:

Wat zei ie dan?

BERTRAM:

Hij zei, wie hij was.

KIND:

Wie dan?

BERTRAM:

(KIJKT WAT SCHAAPACHTIG NAAR SCHIERMONNIK)

Joringel ... van Jor.

(SCHIERMONNIK SPERT IN CU ZIJN OGEN)

=====

scene 30-16.

(AERNOUT EN HILDEBRAND WORDEN VOOR DE MONSTERS EN SCHEPEL UITGEDREVEN NAAR DE PLEK WAAR TWEE VASTGEBONDEN, VROLIJK WIPPENDE MOERASGEESTEN WACHTEN ... ZE ZIJN GEBLINDDOEKT)

AERNOUT:

Waar brengen jullie ons naar toe? Wij waren alleen maar even een frisse neus gaan halen hoor. Het is hier zo bedompt.

HILDEBRAND:

Ik eis een betere behandeling.

=====

scene 30-17.

SCHEPEL:

Daar. (WIJST WAAR ZE MOETEN STAAN. RECHT TEGENOVER DE GEBONDEN MONSTERS)

UBAG:

Nu de doek weg. Haha. Hop.

(KLAPT)

(KNIPT NAAR DE MONSTERS)

Wissel.

(HILDEBRAND EN AERNOUT KNIPPEREN ...)

SCHEPEL: (WIJST)

Kijk! Kijk naar hun!

(WIJST OP DE VASTGEBONDEN MONSTERS DIE GRETIG NAAR HILD. EN AERNOUT STAREN ...)

HILDEBRAND:

Wat is daaraan te zien. Die hebben we al eens gezien.

SCHEPEL:

Kijk ze aan, haha ...

AERNOUT:

Nee, niet doen, Hildebrand. Niet aankijken, dat kan gevaarlijk zijn, als zij dat willen. Je moet ze niet ...

(STAART IN HUN OGEN, GEBIOLOGEERD ...)

als je ze aankijkt, kunnen ze met je ...

met je ... (ZWAKKER) kunnen ze met je ...

(HIJ EN HILD. FADEN OVER IN DE TWEE MONSTERS, ONDER DE GRETIGE BLIKKEN VAN ONBEWEGELIJKE OMSTANDERS ... OFF SCREEN HOREN WE NU AERNOUT ZIN AFMAKEN ... WE ZWENKEN)

=====

scene 30-18.

AERNOUT:

wisselen ... wisselen ... van plaats ... Hildebrand ...

(KIJKT BENAUWD OPZIJ NAAR EVENEENS GEKNEVELDE HILDEBRAND ...)

Weet je nou, wat ik bedoel ...

Het werkt, zie je wel.

(SCHEPEL EN UBAG EN MONSTERS MOETEN VRESELIJK LACHEN)

SCHEPEL:

Zo. Zo moet het gaan. Zo vangen we ze alle-
maal. (ZE STORMEN OP AERNOUT EN HILDE-

BRAND AF EN MAKEN BOEIEN LOS)

Breng ze weg. Er komen er nog meer. Hahaha.

Nog meer. (HIJ HOLT NAAR VENSTER OF RAND

KANTELEN EN KIJKT IN NACHT ...)

Nog veel meer! Hahaha!

=====

scene 30-19.

(BERTRAM EN LIDW. EN ANDEREN STAAN
BIJ BOOM)

BERTRAM: (ROEPT NAAR LIER OFF SCREEN)
Geest Lier, waai maar eens.

CUT:

LIER: (ERGENS TEGEN ZWARTE NACHTHEMEL,
MAAKT WIJDS GEBAAR TEGEN WINDEN)
Broeders. Voor pap en Lier! Met bolle kaken!

(WAAIEN KLINKT ...)

BERTRAM:
Schiermonnik, zeg je koning goeiedag ...

SCHIERMONNIK:
(WANTRUWIG)
Die boom? (GAAT TEGENOVER BOOM STAAN)
Joringel? ...
(KEERT ZICH KWAAD OM)
Hij babbelt niet.

BERTRAM:
Niet zo ongeduldig, hij moet misschien even
op adem komen ...

JORINGEL:
Schiermonnik ... FADET.

(SCHIERMONNIK KRIJST VERBAASD)

LIDW.:
Schiermonnik! Hij herkent je!!!! Het is je
koning!

SCHIERMONNIK:
(ROEPT)
Joringel? Joringel van Jor?

JORINGEL:
Schier ... monnik ... Jor ...

SCHIERMONNIK:
Je babbelt, maar nog niet mooi genoeg!
Voor mij!

LIDW.:
Herken je z'n stem misschien, Schiermonnik,
of weet je niet meer, hoe z'n stem was ...

SCHIERMONNIK:
Dat is de babbel. De babbel is altijd goed.
Maar ik wil meer. Zeg mij.
Als je Joringel bent, van Jor: hoe vaak stuit
een steen die keilt, als Joringel hem gooit!

JORINGEL:
Een steen ... keilt ... zes maal, maar acht-
tien maal als Joringel hem gooit ... Kom in
mijn takken ... Trouwe knecht.
(FADEND)

LIDW.: (JUBELT)
Ja, oh, Schiermonnik ...

SCHIERMONNIK:

(VINNIG NAAR LIDW. MAAR ZEER OP-
GEWONDEN)

Stil ... (KEERT ZICH WEER NAAR BOOM) Zeg
mij. Waar zit goede snoek?
In de gracht van Jor?

JORINGEL:

Goede ... snoek ...?

SCHIERMONNIK:

Wel? (AGRESSIEVER)

JORINGEL:

Hij zwemt mee ... Onder je boot ... Schier-
monnik ... Goede ... gast ... Omarm mijn ...
bast ... bast ...

SCHIERMONNIK:

(PERPLEX)

Dat was twee. Maar twee is nog geen drie.
Dit is pas drie ... Dit. Welke vogel zingt
het vroegst. Onmiddellijk!

JORINGEL:

De lijster in de witte vlier ... waar de weg
versmalt ... bij de beek.
Maar je ziet hem niet ... niet ... niet ...

(ALLEN JUICHEN. SCHIERMONNIK UIT
EEN BARRE SCHORRE KREET)

SCHIERMONNIK:

Hij is het. Hij van Jor, de zoon van Ksar,
de klein zoon van Wolvert, ik hoor zijn stem
in de takken, ik hoor zijn adem ritselen
in het loof! Joringel!

(KUST GROND)

... Joringel! ...

BERTRAM:

Perfekt! Luchtgeest Lier!

CUT:

LIER:

(ZUIGT)

Goed? Graag gedaan. Mag ik nu waaien gaan?

BERTRAM:

Ga Uw gang. Hoe eerder het hier opklaart,
hoe beter.

LIDW.:

En wat doen wij?

SCHIERMONNIK:

Ik hoor hem niet meer!

(WIJST ONGERUST, OVEREIND KOMEND
OP BOOM)

BERTRAM:

Ja. Geduld Schiermonnik. Eerst moet dit
wolkenpak boven je hoofd weg. De zon moet
weer in Jor schijnen ...
Kom mee, naar je boot ...

LIDW.:

Gaan we weer over? Bertram.

BERTRAM: (KORDAAT WEGSTAPPEND)

Ja. Aernout en Hildebrand zijn allang genoeg alleen.

=====

scene 30-20.

(AERNOUT EN HILDEBRAND ZITTEN IN
CEL EN MOETEN BUKKEN VOOR MODDER
VAN KRIJSENDE MONSTERS EN TROMP.
EEN OERWOUD-RITME KLINKT)

TROMP:

Gooi ze. Sar ze... haha. Laat ze schrikken.
(RAMMELT AAN TRALIES)

AERNOUT: (BOVEN RUMOER UIT, BUKKEND)

Hij schijnt niet goed tegen z'n verlies te
kunnen, Hildebrand.

HILDEBRAND:

Kom eens binnen in dit hok, als je durft,
voor een eerlijk gevecht man tegen ...

(ZWIJGT, WANT HIJ HEEFT KLUIT
MODDER IN GEZICHT)

Mmmmffff ...

CUT:

TROMP: (BULDERT VAN LACHEN)

Hahahaha. Goed, goed, goed! Tromp zal je
plakken. Tromp drukt je in de drab.
Hij poedelt je door het slik. En dan zal hij
je trippelen, en kwellen en katten en hob-
belen.

UBAG:

En verstenen. Maar dat komt het laatst.

TROMP: (DOM EN GLUNDER)

Ja.

UBAG:

Of veranderen in een boom.

TROMP:

Ja! (KIJKT DAN KWAAD NAAR UBAG)
Stil!

SCHEPEL: (STUIFT BINNEN)

Haha. Ze komen. Over het water. Er komen
er ..... aan! Haha.

(ALLE MOERASMONSTERS HOBBELEN
GNIFFELEND WEG)

=====

scene 30-21.

(BERTRAM, LIDW. EN SCHIERMONNIK
EN BAREND VLAKBIJ OEVER. GEREED
ERUIT TE STAPPEN. ALLES IS DOOD-
STIL)

BERTRAM: (FLUISTERT)
Opgelet ... Barend? Lidwientje ... Barend
en ik gaan naar binnen ...

LIDW.:
Ik ook.

BERTRAM:
Achter mij, ja ...

BAREND:
Je moet mij een zetje geven van achter,
want dit harnas is loodzwaar.

BERTRAM:
Ja, dat is ook een ramp, die brok roest
om jouw lijf ... OK.
Let op, dat je vizier nou openblijft, want
als het weer dichtvalt ...

SCHIERMONNIK:
Voor Jor en Joringel!

BERTRAM:
Voor Jor en Joringel.

=====

scene 30-22.

(AERNOU EN HILDEBRAND KIJKEN SIP
UIT HUN KERKER)

HILDEBRAND:

Nnnou zul je zien, nou zit die wel hier
dadelijk helemaal vol.
Met Bertram, Lidwientje, Barend, alle kin-
deren, een voor een.
En één vat wijn. half leeg, voor allemaal.

AERNOU:

Denk je, dat ze allemaal zo dom zijn als
wij?

HILDEBRAND:

Ach man, ze weten 't toch niet. Die wissel-
truc van die gifkickers daar denken ze
toch niet aan, als ze binnensluipen.
Wat doe jij las je ergens stiekem probeert
in te sluipen enne ... je staat binnen
en dan zie je tegenover je iemand zitten,
gekneveld en vastgebonden aan een pilaar?

(AERNOU PROBEERT 'T ZICH VOOR
TE STELLEN)

Dank kijk je naar hem. Niet? Zou jij niet
kijken. (AERNOU KIJKT SIP)

Nou dus ... en dan kijken ze je terug aan ...
en hop. Het is gebeurd. Hij staat en jij
zit vastgebonden.

Tegenover elk raam, waardoor ze naar binnen-
dringen kunnen, zit nou een vastgebonden
monster. Ze hoeven alleen maar je aan te
kijken en je ruilt met hun van plaats.

AERNOU:

Als we nou eens samen hard gingen roepen.
'Niet kijken'. 'Niet aankijken'. Of zoiets.
Nee! Ogen dicht!

(ROEPT)

Ogen dicht! Ogen dicht!

(HILDEBRAND VALT MINDER OVERTUIGD,
TOCH MAAR AARZELEND BIJ)

SAMEN:

Ogen dicht! Ogen dicht! Ogen dicht!

AERNOU:

Ogen dicht! Bertram ... Ogen dicht, Lid-
wientje!

=====

scene 30-23.

(TROMP ZIT MET UBAG EN SCHEPEL EN
TWEЕ MONSTERS OP DE LOER.
TROMP WORDT DOOR UBAG WEGGEDUWD,
NEDERIG IN DUISTER ...)

=====

scene 30-24.

CUT:
(DE MONSTERS BIJ PILAAР (TWEЕ A
DRIЕ) SCHUIFELEN GESPANNEN.)

=====

scene 30-25.

... GEHARNAST ... BARENDJE ...
MAAR ... ZIJN VIZIER KLAPT DICHT.

=====

scene 30-26.

CUT:
(BERTRAM IN CU BUITEN IN NACHT)

BERTRAM: (TUSSEN TANDEN)
Verdomme. Zijn vizier klapt dicht.

LIDW.:
Nou ziet ie niet goed!

BERTRAM:
Altijd pech.

=====

scene 30-27.

CUT:
(TROMP ZIT TE POPELEN)

TROMP:
Nu. Nu. Kijk hem aan ... Kijk hem aan.

UBAG:
Ja ...

SCHEPEL: (GEZICHT VERSOMBERT)
... Hij kijkt niet. Het gebeurt niet.

=====

scene 30-28.

CUT:
(BAREND STAAT WAT TE TASTEN EN
TORNT AAN ZIJN VIZIER, WANKEL, ROES-
TIG BEWEGEND, MOEIZAAM ...)

=====

scene 30-29.

(AERNOUT EN HILDEBRAND SLEUTELEN
AAN SLOT)

HILDEBRAND:

Nou vooruit. Doe eens iets nuttigs.
Probeer dat slot dan eens open te krijgen.
We hebben nou geen bewaking.
Dat ogen dicht van jou, dat begrijpt geen
kip.

AERNOUT:

Nou, weet jij iets beters?
Ziezo.

HILDEBRAND:

Heb je het al open.

AERNOUT:

(NIET EENS TROTS)
Ja ... Je bent poortwachter of je bent het
niet.

=====

scene 30-30.

UBAG:
Toe dan. Wissel.

SCHEPEL: (KWAAD)
Het is een ijzeren hoofd. Hij kijkt niet
aan. Kijk dan aan.

TROMP: (KIJKT VARKENSACHTIG KWAAD OPZIJ
NAAR SCHEPEL)
Elf! Het gaat weer niet goed! Hij wisselt
niet.

SCHEPEL:
Daar!

=====

scene 30-31.

CUT:
(OVER RAND VOLGT BERTRAM. HIJ
ZIT HALF OP RAND ALS HIJ STOKT
VAN VERBAZING. HIJ KIJKT NAAR
GEBONDEN MONSTER.

=====

scene 30-32.

CUT:
HET MONSTER STAART GRETIG TERUG.

=====

scene 30-33.

CUT:
BERTRAM FADET OVER IN MONSTER.

=====

scene 30-34.

CUT:
LIDW. BUITEN IN NACHT SLAAKT
KREET. SCHIERMONNIK STAAT PERPLEX
NAAST HAAR.

LIDW.:
Bertram! Wat gebeurt er met Bertram!

=====

scene 30-35.

CUT:
BERTRAM ZIT WOEDEND AAN TOUWEN
TE RUKKEN ...

=====

scene 30-36.

TROMP STORMT BRULLEND VAN PLEZIER
MET UBAG EN SCHEPEL EN TWEE MON-
STERS NAAR VOREN, DOOR DEURTJE.
SLEUREN BERTRAM NAAR BINNEN.

TROMP: (HOONT BERTRAM)
Haha ... Tromp heeft je. Tromp heeft je
gepakt. Ik ga je poedelen en ...
Tromp zal je sarren tot je piept!

UBAG:
Grote Tromp.

SCHEPEL:
Dat is een, haha. Nu heb je ze allemaal.
Je hebt de grootste.

=====

scene 30-37.

(BARENDS VIZIER WORDT DOOR DE
DRIE ANDERE MOMSTERS MET BAREND
SAMEN WEGGERUKT)

SCHEPEL:
Kijk hem aan.
(WIJST OP NOG VASTGEBONDEN MONSTER)

UBAG:
Kijk, en wissel.

(TROMP BRULT VOL LEEDVERMAAK ...
OPEENS GLIJDT EEN VERBLINDEND WIT-
LICHT OVER HUN. DE MONSTERS VLUCH-
TEN BIJ ELKAAR. TROMP KRIJST MET
UBAG)

=====

scene 30-38.

MUZIEK.

UBAG: (VERBIJSTERD)
Tromp! Grote Tromp! Licht!

TROMP:
Weg, Eh. Geen licht!

BERTRAM: (WORSTELT. BAREND RUKT ZICH LOS
EN STROMPELT NAAR BERTRAM)

=====

scene 30-39.

CUT:
HILDEBRAND EN AERNOUT STAAN VER-
BIJSTERD STIL. WIJZEN ...

HILDEBRAND:
Kijk eens ... daar heb je waarachtig ...

AERNOUT:
Daglicht!

CUT:
(IN EEN DEKOR GLOEIT DAGLICHT OP.

MUZIEK.

GEKRIJS.)

HILDEBRAND:
(WIJST)
Daarheen. Daar komt het vandaan.

=====

scene 30-40.

BERTRAM: (GEBONDEN MAAR NIET GEKNEVELD.
BAREND HELPT HEM)

Tromp! Tromp!?

(DE MONSTERS ZITTEN OP KLUITJE
BIJ ELKAAR, SCHEPEL STAAT VERSTARD
TERZIJDE. KIJKT VERWILDERD ROND.
TROMP ZIT OP KNIEEN EN VERBERGT
ZIJN GEZICHT ACHTER UBAG, WOR-
STELT EIGENLIJK MET UBAG OM BUITEN
LICHT TE BLIJVEN)

BERTRAM:

Tromp, de zon schijnt weer. Je ziet het.

TROMP:

Ga weg met je licht! Stralen.

(VERBERGT ZICH)

Stralen...

BERTRAM:

Eindelijk ochtend, Tromp. D'r komt een eind
aan de kwaan reuk van Jor!

TROMP:

(SPRINGT OP)

Weg ... Weg. Ubag. Weg.

UBAG:

Ja weg.

(DE MONSTERS RENNEN MET TROMP IN
HUN MIDDEN WEG. WILLEN HET TEN-
MINSTE. LAFFE BEVENDE BEWEGINGEN)

=====

scene 30-41.

(HILDEBRAND EN AERNOUT KOMEN BIN-
NEN)

HILDEBRAND:

Kijk eens ... Overal schijnt het zonnetje.
Hahaha... Buiten. Prachtig weer wordt het ...
En snel ook. Nog nooit zo vlug ...

(TROMP ZIET HUN TRILLEND AAN EN
ZAKT DOOR KNIEEN)

HILDEBRAND:

Hij wordt niet goed.

AERNOUT:

Breng hem even in de frisse lucht.

(PORT HILDEBRAND)

Hij is bang voor je.

(TEGEN ANDEREN)

Hier staat de winnaar van de poedelpoel.

=====

scene 30-42.

(ONDERTUSSEN SNIJDEN WE NAAR
BERTRAM)

BERTRAM:

Barend. Schepel!

(BAREND KIJKT OP. IS MET BERTRAMS
TOUWEN BEZIG.)

SCHEPEL VERDWIJNT TUSSEN HILDE-
BRAND EN AERNOUT DOOR, TERWIJL
TROMP EN UBAG EN MONSTERS LAF
OP VLOER LIGGEN EN HET LICHT
OVER HUN IS GEKROPEN ...)

CUT:

(DE RAND VAN BUITENMUUR OF KO-
ZIJN. LIDW. HOOFD VERSCHIJNT)

LIDW.:

Bertram, het is dag!

=====

scene 30-43.

OGTEROP: (ZIT EEN BRIEF TE SCHRIJVEN)

Zo, eens kijken wat ik nu heb.

Majesteit!

Ik stuur U deze brief, vanuit ... Slot Lentezicht te Jor ... het paleis van koning Joringel.

Per gemeentelijke gier.

Wij zijn nu al verscheidene dagen te gast geweest van zijne majesteit, die kortelings van een boom weerom is veranderd in de koning, die hij ...

(DOOPT PEN IN INKT, SCHRIJFT WEER)

... was.

Wij hebben daarbij grote steun gehad van meerman Marriman, die, zoals ik U reeds schreef ... danig ontfleest is en geheel de oude ... Hij is een moeraskundige als weinigen, en kent de spreuken van Bor en Kantel, die men nodig heeft om dampen als de welke hier dreven boven Jor, te kunnen verdrijven.

Moerasmonster Tromp is met eigen goeddenken gefleest en in het donker opgestuurd naar een verre neef, Brongeest Poedel, aan de andere zijde van Kaan.

Mij dunkt, dat hij niet weer zal keren.

Zijn spel is uit.

Van de aanvang af was ...

(DOOPT IN INKT)

Van de aanvang af ... was het hem te doen geweest, om meerman Marriman te flessen, de welke als moeraskundige en kenner van de spreuken van Bor en Kantel, een gevaar voor hem was ... Een gevaar voor hem was.

Punt.

De gehele geschiedenis bij de wieg, waar fee Troetel hem fleste, was doorgestoken kaart. Het was zijn bedoeling, zich door een met meerman Marriman bevriende persoon - fee Troetel in dit geval - op te laten zenden -per fles- naar meerman Marriman, zodat deze zijn waakzaamheid zou verliezen, en na het pakje nietsvermoedend geopend te hebben, zelf gefleest zou worden, bij het zien van Tromp.

(KIJKT OP)

Bij Bam. Wat een ingewikkelde brief.

Ik vraag mij af.

(WEEGT HET)

Of ik niet twee gieren moet strikken.

(SCHRIJFT)

Moerasmonster Tromp is echter het slachtoffer geworden van de trouwloosheid van Malende elf, Schepel, die het droeve fleserschap van zijn meester Marriman heeft willen misbruiken ten eigen bate, en zo U weet eerst nimf Nauta uit wraak, fee Snoer en fee Troetel heeft laten flessen, daarna Dwaallicht Lampioen nimf Nauta heeft laten flessen, vervolgens ...

Bij Bam! (KLINGELT ... KLINGELT NOG EENS)

HILDEBRAND:

(KOMT BINNEN)

Ah, daar zit ie. Ambtenaar Ogterop. Wij vertrekken.

OGTEROP:

Vertrekken. Nu? Maar ik ben met mijn officiële brief van Hare Majesteit te Bambergen bezig - ik ... Weet U toevallig ... ik wilde het de lakei vragen - wet U hoe zwaar een brief uiterlijk mag wegen, per gemeentelijke gier naar Bambergen? Nee. Dat weet U niet? Ik zie het aan Uw gezicht.

AERNOUT: (KOMT BINNEN)

Hildebrand, heb je Ogteropje nou gev ... Oh, dag ambtenaar Ogterop.

OGTEROP: (TRILT VAN VERONTWAARDIGING)

Rijksveiligheidsambtenaar Ogterop voor U, mens Koffij!

HILDEBRAND:

De pompoen staat klaar.

AERNOUT:

Op de binnenplaats.

OGTEROP: (STOPT BRIEF)

Ik vraag mij eigenlijk af, of het nog zin heeft de brief te verzenden.

Wij passeren de gier waarschijnlijk onderweg met de pompoen en zijn er eerder dan het dier.

HILDEBRAND:

Groot gelijk. De beste postbode ben je altijd zelf.

AERNOUT:

En we zijn extra vlug thuis, want Lier blaast ons met zijn familie in de rug!

OGTEROP:

Ah!

HILDEBRAND:

Dat is een stuk sneller. Dat scheelt een slok op een borrel!

OGTEROP:

Borrel?

HILDEBRAND:

Niks. Iets uit Hamelen.

OGTEROP:

Lang geleden.

(EEN TROMPET KLINKT)

HILDEBRAND:

(HAASTIG)

Bertram!

=====

scene 30-44.

(SCHIERMONNIK, KONING JORINGEL
(WITTE LANGE BAARD), NAUTA??,
MARRIMAN, STAREN DE POMPOEN NA
VAN HOEK BINNENPLAATS.

INTRO KLINKT.

TROMPET SOUND NEEMT SIGNAAL TROM-
PET OVER)

SCHIERMONNIK:

Er is een tijd van Heen ... en een tijd van
Weer.

(JORINGEL KNIKT)

Dat zijn de wetten ... Van het Veer.

MARRIMAN:

Niet te lang op een plek blijven staan,
Joringel!

Een gewoonte ...

(SCHIERMONNIK WUIFT NOG EVEN)

=====

scene 30-45.

LIED IN POMPOEN: 'Heen en Weer'.

(HAMELAARS EN OGTEROP.

IN LIED CU VAN SCHEPEL IN FLES,
IN POMPOEN MET ETIKET 'GOED SCHUDDEN'.